

den (Handel. 1:5) en de kracht des Heiligen Geestes ontvangen, die over hen komen zou, tengevolge waarvan zij Christus' getuigen zouden worden, zoo te Jeruzalem, als in geheel Judea en Samaria en tot aan het uiterste der aarde (Handel. 1:8); opdat zij overeenkomstig het doopsbevel, heengaande, alle volkeren zouden onderwijzen en hen zouden leeren onderhouden alles, wat Christus hun geboden had. Een taak, zeker te zwaar voor zulke zwakke schouwers, wanneer zij zich niet mochten overtuigd houden van de vervulling der belofte: „Ziet, Ik ben met u allen al de dagen tot de voleinding der wereld.“ (Mattheus 28:19, 20). Ten volle dus Zijn eigen regiment handhavende, wil Hij op aarde menschen gebruiken om het uit te oefenen. Hij bindt hen volstrekt aan Zijn ordonnantien en belooft hun daarbij de leiding des Heiligen Geestes.

De aanwijzing der menschen, welke in Zijn dienst zouden arbeiden, geschiedde bij Zijn omwandeling op aarde door Hemzelf. Niet alleen met het oog op den onmiddellijken arbeid, hun opgedragen, doch ook op de toekomst, want de Heere Jezus sprak van Zijne apostelen als van degenen, die door Hem in de wereld waren gezonden, gelijkertijds de Vader Hemzelf in de wereld had gezonden, en Hij had niet alleen voor dezen, maar ook voor degenen, die door hun woord in Hem gelooven zouden (Joh. 17:18, 20). Hij had daarbij reeds het oog op Zijn Kerk, toen Hij Simon Bar-Jona Petrus noemde en hem de sleutelen van het koninkrijk der hemelen gaf, met de belofte, dat zoo wat deze zou binden op de aarde in de hemelen gebonden zou zijn en wat deze onbinden zou op de aarde in de hemelen onbonden zou zijn (Matth. 16:19); eene godachte, die aan den Pausachyond door Hem nog geaccentueerd werd en in verband gebracht met de werking des Heiligen Geestes, toen Hij sprak in den kring Zijner discipelen: „Gelijkertijds Mij de Vader gezonden heeft, zend Ik ook u allen“; toen Hij op hen blies en tot hen zeide: „Ontvangt den Heiligen Geest“, zoo zij iemands zonden vergeeft, dien worden zij vergeven; zoo zij iemands zonden houdt, dien zijn zij gehouden.“ (Joh. 20:21-23). Deze sleutelmacht wordt aan de gemeente in haar geheel toevertrouwd, niet aan enkelen uit haar midden of een zekeren cirkel; de georganiseerde ecclesia heeft haar uit te oefenen, in gehoorzaamheid aan de hemelsche openbaring. Zou ze naar eigen inzicht te werk gaan, haar daden waren ijdel machtsvertoon; houdt ze zich aan Gods inzettingen, dan leeft ze in de schoonste harmonie met den hemel en oefent zij op aarde de meest wonderbare macht.

Intusschen staat op den voorgrond, dat wie ook na Jezus' hemelvaart de menschen aanwijzen van wie leiding in Zijn Kerk zal uitgaan, dezulken steeds al hun gezag en macht niet ontleenen aan degenen, die deze aanwijzing doen, doch alleen aan den Christus Zelf. Want „Dezelfde heeft gegeven sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leeraars“ (Eph. 4:11), en „God heeft er sommigen in de gemeente gesteld, ten eerste apostelen, ten tweede profeten, ten derde leeraars, daarna krachten, daarna gaven der gezondmakingen, behulpzels, regeringen, menigerlei talen“ (1 Cor. 12:28). Hieruit blijkt duidelijk, dat het ambtelijk gezag geenszins ontleend wordt aan degenen, die de personen aanwijzen bij welke het zal berusten, maar dat steeds God de Heere de eenige lastgever is, die door den Christus Zijn Kerk regeert en aan alle ambtsdragers hun autoriteit verleent.

De M.

UIT DE SCHRIFT.

Wandelen met God.

Henoch dan wandelde met God.
Gen. 5:24.

Ja, dat is wel onze groote schuld tegenover de Schrift geweest, dat we om het woord, dat zij van Henoch ons bewaard heeft, een streep hebben getrokken van een kleur, die toch voor alles zacht moest zijn; dat we het niet anders meenden te kunnen voordragen, dan met zachte stem en getemperd geluid en ingehouden gebaar. We hebben elkander verteld, dat het allen reuzen waren op de aarde en dat het alles reusachtig was in dien ijeren tijd van den zevenden van Adam; doch temidden van al dat reusachtige vonden wij dan dit teederlieflijke, dit zachte woord van Henoch, die met God wandelde. De kluitenaar in gebod verzonken, doot de deur niet open voor de titanenworsteling daarbuiten en de vechterende giganten vinden zij het te onaanvaardig om ze open te breken?

O, dachten we, dat is een uitspraak die wel past voor een fluweelen wandtekt, doch die we niet op vliegende vaandels harduren zouden om ze den strijd in te dragen en het gevoel. Henoch, en die wandelend met God, we meenden hem wel in de binnenkamer, wel in het blyvertrek, doch niet in het harde leven, niet in het publiek getuigen, niet in den storm en het onweer te kunnen zien en volgen.

Henoch wandelde met God. Ja, we hebben daarbij gedacht aan mystieke verroering; aan teeder, heilig leven, ver van die booze, slechte wereld; aan de stilte, en de contemplatie. We hebben ons den man gekleed gezien in het gewaad van een heilige, die

in strakke onthouding door de wereld ging, als een stille en stillende beklemming, als hij dan nog er gezien werd.

Henoch wandelde met God. En dus hebben wij geloofd, dat in zijn dagen wel de stormen konden lozen, en de winden waaien, maar dat toch Henoch kon vinden die paradijsstemming, waarbij, zonder rumoer, God zich vinden laat in zachte avondkoste gelijk in het oude paradijs, en in rustlozen avondwind. Henoch — hij had op eenen berg alleen en Henoch vond er meer dan één, waar hij wel hoog kon klimmen, om God alleen te vinden. Hem wil geen wereld achterna, al waar hij ga of sta of oot zijn oogen sta. En rijk als hij en is er geen, die nood heeft en wel vragen kan, die pijn heeft, doch ook klagen kan, hoe zeer het doet. God leert hem zelf, hoe dat hij bidden moet...

Hebben wij zoo niet Henoch gedacht?

Maar —

Wandelen met God — o, dat is toch heel wat anders. Of, het is meer.

Het is dat ook wel; maar het gaat daarin niet op. Wandelen met God — dat is: wandelen met een verterend vuur; wandelen met verslindenden fier; wandelen in de gewelddigheden, die er zijn van rondom, en zich niet grijpen laten.

Wandelen met God — dat is: wandelen met de Alzijdigheid, die elke zijde van haar verschijningsvorm volle aandacht waardig keurt; dat is: duizend wegen zien, die alle moeten afgewandeld worden tot in het eindeloze toe; dat is: denken in God zien, die elkaar schijnen op te heffen en toch elkander eeuwig ondersteunen; dat is: werken Gods aanschouwen, die in tegenstrijdigheid elkaar schijnen te verteren en toch in en met elkander de historie vol maken van eeuwigheid. Het is leven uit contrasten, branden van de tegenstrijdigheid der gedachten; het is oogen hebben van schieren en van vuren (Op. 4^e) en weten, dat geen oot men diep mag doen; het is vleugelen hebben om de oogen te bedekken, die toch moeten zien; vleugelen om de voeten te bedekken, die toch rap moeten zijn tot dienst, vleugelen om te vliegen en toch te zeggen in de attentie van het attentieve leven: merk op, mijn ziel, wat antwoordt God u geeft (Jes. 6).

Wandelen met God — dat is: even veel aandacht wijden aan Zijn oordeel als aan Zijn liefde; even krachtig den hemel als de hel zien; evenzeer trekken als af stooten; evenveel geduld hebben in laankmoedigheid als haastig zijn tot het verwerpende woord; even afhankelijk zijn als vrijwilig; even sterk met de zwakken willen ontvangen als met de sterken willen geven; niet minder aanroepen Gods naam, als dien naam uitroepen; de diepte niet alleen, doch de breedte ook afzoeken en alle hoogte daartoe; het is: in natuur de genade zien en in de genade de natuur; het is stilte en rumoer; het is contemplatie en praktijk; het is dogma en mystiek; het is storm en windsuizeling beide aanhooren en in afgronden, die loeien, niet minder God vinden dan in het suizen van een zachte stilte.

Als Elia het wandelen met God vergeet, dan komt God hem tegen niet in storm, onweer en beving, maar wel in zachte stilte. Want die eenzijdigheid is nu noodig, voorzover hij iets in Gods werk heeft voorbijgezien.

Doch als Henoch met God waarlijk wandelt, dan komt God hem tegen en in den storm, en in het vuur, en in de beving, en in de zachte stilte. Dan is er de alzijdigheid, die hem radeloos maakt in een onophoudelijk wijsheidslichten, en die hem verheugt met beving.

En daarom is Henoch niet voor den man der mystiek,

noch voor den christen der praktijk, noch voor den mensch van het intellect heengegaan. Hij is voor die allen. Want de teedere vroomheid van de lijn van Seth bloeit niet alleen in hem; hij komt ook tot zijn wereld en staat profeteerend onder haar (Judas 14), en ziet ook de ontwikkeling der dingen komen tot het oordeel toe.

En daarom is Henoch niet de man, die de genade offert aan de natuur, want hij noemt als de zevende van Adam in de heilige lijn positie tegenover dien zevende van Adam in de lijn der zonde: Lamech. Doch evenmin offert hij de natuur aan de genade: heeft hij zijn zoon niet gehad en juist in dien zoon en met dien zoon zijn God te betor gevonden? (Gen. 5:24.)

En daarom is Henoch niet de man die het verbond verwaarloost, want als rondom de zonen der vromen afvallen, dan maakt zijn kind hem werkzaam tot God, en na diens geboorte wandelt hij met God; doch evenmin maakt hij van het verbond een reden om de persoonlijke verantwoordelijkheid weg te redeneeren; hij profeteert immers tot hen, die wel in de gemeente, doch niet van haar zijn, dat het oordeel komt? (Judas 14:12, Gen. 6.)

En daarom is Henoch de man van het objectieve. Woord, die profeteert, doch ook van het subjectieve getuigenis (Hebr. 11:5); de mensch, die spreekt, maar ook hoort; die de toekomst reeds ziet in het heden als hij van Gods toekomstig verschijnen zegt. God is gekomen (Judas 14). Doch die ook het heden beëindigt naar Gods toekomst en zoo tot bekeering roept.

Zoo heeft God voor Henoch niet een paradijshefje geplant te midden van een stormbewogen wereld om daar eenzaam met God gemeenzaam te vergeten de plaats waar hij leefde en den dag van zijn jaar. Slechts haastige Petrusen en betraande Maria's willen zeggen: Rabbi, Rabbouni, laat ons hier tabernakelen maken,

en de anderen vergeten, want het is ons zoo goed. Henoch staat midden in zijn tijd; hij draagt de antithese in zich, die in hem zich toespijst tegenover dien anderen zevende van Adam; hij heeft niet met God gewandeld door Hem te hooren aan de avondkoste, doch toen de stormen loelden, toen het oordeel dreigde, toen de hemel reeds wrak riep, toen heeft hij met God gewandeld, dat in den tijd bekeert en de eeuwigheid ook. Want wandelen met God, dat is wandelen met Een, die nooit stilstaat of op Zijn schreden keert.

Zoo is Henoch ons de man die voor den vloed ons predikt, dat de eenzijdigheid zich het oordeel eet en drinkt, doch dat de Alzijdige God ons in het gaaude leven opvoert tot Zijn getuigen. Hij zegt ons, dat met God wandelen niet is voor de oogenblikken van ons lievelingsheid, waarin we onze eenzijdigheid vieren, doch voor de uren van schokkende ontdekking, van dieper indringen, van hooger opbeuren, van breder niddagen.

Met God wandelen — dat is de vroudevolle smart van het brandende hart; en wie in die wandeling tot stilstand even komt, — want hij is mensch —, die zal zeggen:

Van uw zoeten honger weet ik
Jaren lang mijn maal bereid...

Maar voor hij zou willen vastleggen dat anders.

Van uw gouden wanhoop leid ik
De eindeloze heerlijkheid.

zal hij opstaan en tot zijn Vader gaan en wederom met Hem wandelen en hopen en weten en berusten en jachten, en niet weten wat hij meer was: zoon of hurling; die mocht of die moest.

Maar getrokken zal hij wandelen. En vertoerd zal hij opteren. Zelf aan de wanhoop toe, zal hij sterk en sterkend zijn in geloof. Hij zal de groote ergernis zijn en de levende dwaasheid. En hij zal wandelen met een verterend vuur en in groote smarten zijn om de groote Vreugde.

K. SCHILDER.

KERKELIJK LEVEN.

Mannelijk Christendom.

VIII (Slot)

Dr M. van Rhijn, een van de invloedrijkste jongere Ethischen, schreef een brochure: „Heelkundige Orthodxie“, waarin hij de leuze van een „mannelijk christendom“ opheft.

Hij beschuldigt daarin Schleiermacher en het Pietisme, dat zij het christendom hebben vervrouwelijkt.

Door dit vrouwelijk Christendom heeft de kerk, volgens hem, groot-industrie, arbeiders en geslachten van zich vervreemd. Hij hoort steeds sterker roepen om mannelijk Christendom.

Hij zijn nadere ontleding van het mannelijk Christendom brengt Dr v. R. drie momenten naar voren: vooruitzien, luisteren, volgen. Hij laat echter de hand aan het verleden slap hangen, schakelt de Schrift als beoordelingsmaatstaf uit en legt geen nadruk op het gebod. In dit alles is het Gerdie-meerde christendom mannelijker dan het mannelijk christendom, dat Dr v. R. zich construeerde.

In het kerkelijk leven moet het mannelijk christendom volgens hem zich o.m. daarin openbaren, dat de theoloog minder de broeders naar de oogen ziet en meer de vruchten van het historisch-kritisch onderzoek aan de gemeentelijke markt brengt. Ook daarin, dat meer werk wordt gemaakt van de jeugd en deze arbeid werd opgedragen aan predikanten, die zich hierna speciaal wijden.

Op wetenschappelijk terrein zal men meer a fond moeten doormaken, wat in het buitenland de theologie bezighoudt.

Na het forsche geluid, waarin Dr v. R. zijn eisch van een mannelijk christendom over de hoofden van onze vaderlandsche theologen uitstootte, klinkt het program, door hem ontwikkeld, als het stemmen van een viool.

Negatief, in zijn positie kiezen tegenover Schleiermacher en de theologie, welke van hem afhankelijk is, stond Dr v. R. sterk.

Maar de positieve uitwerking van zijn gedachten bracht ontuchtering.

De drie kenmerken, die hij aan het mannelijk christendom toeschreef: vooruitzien, luisteren, volgen, worden in hun algemeenheid door iedere richting in het christendom aanvaard.

En tegen zijn praktische wenken zullen velen, die het in den ouden staat van zaken goed konden vinden, geen overwegend bezwaar hebben.

Wanneer al zijn wenschen eens in vervulling gingen, zou de toestand dan wel zooveel anders worden?

Als zwakke dominees flinker optreden, als de openbare-universiteits-theologie van de kansels werd verkondigd, als er jeugdpredikanten kwamen, als er meer aansluiting kwam bij buitenlandsche theologische stroomingen, zou er dan bezieling gloeien in de Nederlandsche Hervormde Kerk, zou het christendom naar de opvatting van Dr v. R. dan een gouden tijdperk tegemoetgaan?

Het mannelijk christendom van Dr v. R. onderscheidt zich van dat, waarin hij zich tot heden bewoog, slechts in wijze van optreden, maar het heeft geen eigen inhoud.

Het zou misschien wat meer imponeeren, maar zakelijk zou alles hetzelfde blijven.

Het heeft geen boodschap.

Op zichzelf reeds vinden we het min raadzaam te spreken van mannelijk christendom.

Weliswaar gingen anderen, onder wie ook

Troetisch, I
netijk" en
noel kunne
En voor
kinnen wij
Het man
superieus
vrouwelijke
Ongetwijf
toch ligt h
ijke in het
Als hij o
werd besch
te wijten.
Het is
gere akti
Waarom
meer juist

Maar oo
hanning zo
tendom wi
Als het
wereld en
wilsvaster.

Maar wa
den wij te
Een ma
zijdig chris
En van
beschouw
Naast h
het wilsva
ieve heeft
heeft ook
In ons har
Het is r
Een chr
zoo een o
ten zijn, v

Maar di
in de Gere
dat zij de
hoogste p
Waar bi
keijheids
van den t
waarheid

En moeg
roemen, d
niet achte
Welke g
kloven; de
wing is o
meest har
Onder l
R wordt

In dit
bejachten
staande
Zij wen
Maria, l
de berg
tikelen

Dozen
Ook za
zij er het
en de
kelen a
ontworpen
Meer a
welke zij
In den
stechts or
„Zoo la
laat Gij
dit een v
geheel a
In den
voorgesla
het derde

Hij
Wat
Van
Hem
Naa
O
Ges
Elk
Gij
En

Hierter
zwaren.

De wo
juist in
dit hang
heeft" in
onderstel
bond en
verzen 7
opmerkin
Vooris
den tijd
zonder v